

12-10-2019

PROBLEMS OF EDUCATION OF VALUE ATTITUDE TO THE ISSUE OF CREATION OF HEALTHY LIFESTYLE OF STUDENT YOUTH

Anvarjon Turgubbaevich Nazarov

Teacher of school № 23 of Turakurgan district, Independent researcher of Namangan state university

Follow this and additional works at: <https://uzjournals.edu.uz/namdu>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

Nazarov, Anvarjon Turgubbaevich (2019) "PROBLEMS OF EDUCATION OF VALUE ATTITUDE TO THE ISSUE OF CREATION OF HEALTHY LIFESTYLE OF STUDENT YOUTH," *Scientific Bulletin of Namangan State University*. Vol. 1 : Iss. 12 , Article 56.

Available at: <https://uzjournals.edu.uz/namdu/vol1/iss12/56>

This Article is brought to you for free and open access by 2030 Uzbekistan Research Online. It has been accepted for inclusion in Scientific Bulletin of Namangan State University by an authorized editor of 2030 Uzbekistan Research Online. For more information, please contact sh.erkinov@edu.uz.

PROBLEMS OF EDUCATION OF VALUE ATTITUDE TO THE ISSUE OF CREATION OF HEALTHY LIFESTYLE OF STUDENT YOUTH

Cover Page Footnote

???????

Erratum

???????

ISSN:2181-0427

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**НАМАНГАН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ИЛМИЙ АХБОРОТНОМАСИ**

**НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК НАМАНГАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА**

2019 йил 12 сон

ТАЛАБА ЁШЛАР СОҒЛОМ ТУРМУШ ТАРЗИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ МАСАЛАСИГА ҚАДРИЯТ СИФАТИДА ҚАРАШНИ ТАРБИЯЛАШ МУАММОЛАРИ

Назаров Анваржон Турғунбоевич,
Тўрағўрғон туман 23-мактаб жисмоний тарбия ўқитувчиси
Наманган давлат университети мустақил тадқиқотчиси

Аннотация: мақолада университет талабалари соғлом турмуш тарзини ташкил этишининг педагогик асослари очиқ берилган. Мавжуд муаммога турли олимларнинг қарашларига муносабат билдирилиб, соғлом турмуш тарзига эришиш учун ушбу муаммога қадрият сифатида қарашнинг муҳимлиги асосланган

Калит сўзлар: соғлом турмуш тарзи, қадриятли муносабат, самарали йўл, жисмоний маданият, соғлиқ педагогикаси

ПРОБЛЕМЫ ВОСПИТАНИЯ ЦЕННОСТНОГО ОТНОШЕНИЯ К ВОПРОСУ СОЗДАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ У СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЁЖИ

Назаров Анваржон Турғунбаевич,
Учитель физкультуры школы №23 Туракурганского тумана
Самостоятельный исследователь Наманганского университета

Аннотация: в статье анализируется значение педагогических основ образования здорового образа жизни студентов университета. А также, определяется суть отношений различных учёных к поставленной проблеме и обосновывается важность ценностного отношения, как результативный путь к решению проблемы.

Ключевые слова: здоровый образ жизни, ценностное отношение, результативный путь, физическая культура, педагогика здоровья

PROBLEMS OF EDUCATION OF VALUE ATTITUDE TO THE ISSUE OF CREATION OF HEALTHY LIFESTYLE OF STUDENT YOUTH

Nazarov Anvarjon Turgubbaevich,
Teacher of school № 23 of Turakurgan district,
Independent researcher of Namangan state university

Abstract: This article analyzes the importance of the pedagogical foundations of the healthy lifestyle education for the university students. And also, the essence of relations of various scientists of the set problem is determined and in the importance of value attitude as an effective way to solve problems is justified.

Key words: the healthy lifestyle, value attitude, an effective way, physical culture, pedagogic of health

Талаба ёшлар соғлиғини сақлаш муаммоси нафақат тиббиётнинг, балки педагогиканинг ҳам ўрганиш объектига айланди. Чунки улар кечираётган турмуш тарзининг бетартиблиги, экологик ҳолатнинг ёмонлашуви билан биргаликда яна

бир қатор педагогик сабаблари ҳам мавжуд: инсоннинг соғлиғини сақлаш ва мустаҳкамлашда соғлом турмуш тарзи кечиришнинг ҳал қилувчи аҳамият касб этиши тўғрисида етарли ахборотнинг йўқлиги, ёш авлоднинг кўпчилик қисмида соғлом турмуш тарзига нисбатан ижобий муносабатнинг етарли даражада шакланмаганлиги кабилар [2]. Ваҳоланки, бугунги кунда жисмоний тарбия ва спорт жамиятда ҳар бир шахсни модий ва маънавий тараққий эттириш қадриятларидан бири сифатида кенг эътироф этилган [3].

XX аср охиридаги фаол педагогик тадқиқотлар натижалари таълим ва тарбиянинг барча босқичларида ёшлар соғлиғини мустаҳкалашни концептуал муаммоларини ҳал қилишга қаратилган. Бироқ бу тадқиқотларда университет талабаларида соғлом турмуш тарзини шакллантириш муаммосига қадрият (аксиологик) сифатида қаралмаганлигини таъкидлаб ўтиш лозим. Умуман олганда, бир қатор фалсафа, педагогик ва психология фанлари бўйича олиб борилган тадқиқотларда инсон ҳаёти ва касб маҳорати ривожда қадриятларнинг моҳияти ва табиатини ойдинлаштиришга уринишлар кўзга ташланади.

Шахснинг жисмоний тарбия қадриятларига муносабати муаммоси О.А.Пласкина, В.В.Черняев, О.В.Ларина, А.И. Донцев ва бошқаларнинг тадқиқотларида ўрганилган.

Соғлом турмушни шакллантиришга оид мавжуд тадқиқотлар таҳлилининг кўрсатишича, ҳали бу масаланинг жуда кўп томонлари талаб даражасида тадқиқ этилмаган. Жумладан, олий таълим талабалари соғлом турмуш тарзини шакллантириш муаммосига қадрият сифатида яхлит аснода қаралган ишларнинг мавжуд эмаслиги аниқланди [4]. Шунинг билан биргаликда педагогикада қадрият муаммоси, уни университетларда оммавий аснода жорий этиш масаласи ҳали етарли даражада олиб борилмаётганлигини кўрсатади [1].

Тадқиқот муаммосининг ёритилиши бир қатор қарама-қарши ва зиддиятли қарашларнинг келиб чиқишига олиб келган:

Соғлом турмуш тарзининг талабалар касбий маҳорати ва шахс сифатида камол топишларидаги ижтимоий аҳамияти билан ушбу масаланинг назарий муаммоларини педагогика ва психологияга оид адабиётларда ёритилиши ўртасидаги зиддиятлар;

Талабаларнинг соғлом турмуш тарзини шакллантириш ҳар томонлама баркамол инсон яратишнинг муҳим қисми сифатида ўрганиш эҳтиёжлари билан олий таълим назарий ва амалий педагогикасида етарли даражада ўқитиш методикаси ва технологияларининг мавжуд эмаслиги ўртасидаги қарама қаршилиқлар;

Юқоридаги қарама-қаршилиқларни инобатга олиб, биз мавжуд муаммолар уларни ҳал қилиш учун олиб борадиган тадқиқот йўналишимизда: қандай педагогик шароитлар талабаларда соғлом турмуш тарзини шакллантириш масаласига қадрият сифатида қарашни университет таълимида ҳал қилиш мумкин? –деган саволни қўймоқчимиз.

Кўрсатилган муаммони етарли даражада ўрганилмаганлиги ва унинг университет амалий машғулотида, таълим-тарбия ишларида тадбиқ этилмаганлиги масаласи бу борада илмий иш олиб боришни тақазо қилади.

Бизнингча, бундай йўналишда олиб бориладиган монографик изланишдан қуйидаги натижаларга эришиш мумкин:

- талабаларда соғлом турмушни шакллантиришга қадрият сифатида қараш масаласи мазмун ва шакл жиҳатидан ойдинлаштирилади;
- талабаларнинг соғлом турмуш тарзини шакллантиришга қадрият сифатида қараш масаласи тадрижий аснода кириб бориш шароитлари яратилади;
- олий таълим талабалари ўқув жараёнида талабаларнинг соғлом турмуш тарзини шакллантиришга қадрият сифатида қарашни ўқитиш модели яратилади;
- талабаларнинг соғлом турмуш тарзини шакллантиришга қадрият сифатида қарашнинг педагогик шароитлари асосланади.

Хулоса ўрнида қуйидагиларни айтиш мумкин:

Бўлажак педагогнинг соғлом турмуш тарзига қадрият сифатида қарашини шакллантириш ўқув-тарбиявий жараёнининг ахлоқий-тарбиявий жиҳатларидан ҳисобланиб, у профессор-ўқитувчилари ва талабалар олдига мақсадга йўналтирилган ва бошқариладиган вазифани қўяди. Бу эса аксеологик, когнитив, эмоционал ва ахлоқий омилларни мужассамлаштирган, шунингдек, соғлом турмушни шакллантиришни тарғиб қиладиган фаолиятни ўз ичига олади.

Университет талабаларида соғлом турмуш тарзига қадрият сифатида қарашни шакллантириш муайян мақсад асосида ва кўп қиррали аснода олиб борилади. Бундай кўникма ва малакаларга эга бўлиш натижасида уларда ўз ҳаёти ва саломатликлари учун масъулият ҳисси тарбияланади, бўлажак мутахассиснинг ўз касбий маҳоратини амалда тадбиқ эта олиш қобилияти ҳам шаклланади.

References:

1. Donsev A.I. O sennostyax lichnosti. *Pedagogika*. 1998. №5–s. 67-76.
2. Larina O.V. Organizatsiya dvigatelnoy aktivnosti kak odno iz usloviy zdorovogo obraza jizni // Aktualnie problemi razvitiya fizicheskoy kulturi i sporta v vuzax Rossii: sbornik statey po materialam IV mejdunarodnoy nauchno-prakticheskoy konferensii. Saratov, 2016. S. 25-29.
3. Plaskina O.A. Sportchi talabalarda ongli o'quv faoliyatini tarbiyalash // aholini jismoniy tarbichlashning dolzarb muammolari: hududlararo ilmiy-amaliy anjuman materiallari – RDMU,-Ryazan, 2005.–B. 103-105 (rus tilida).
4. Sareva N.M. Aspekti zdorovya studencheskoy molodyoji // Sb. statey Vserossiyskoy nauchno-prakticheskoy konferensii. Elabuga, 2015. S.255-258.

МУНДАРИЖА

ФИЗИКА-МАТЕМАТИКА ФАНЛАРИ

01.00.00

ФИЗИКО-МАТЕМАТИЧЕСКИЕ НАУКИ

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

- 1 Visual c# da razryadli operatsiyalar.
Temirov O.M..... 3
- 2 Java dasturlash tilida abstrakt sinflar
Holmirzayev H.E..... 6
- 3 Ўнг томони номаълум ва коэффициенти узулишга эга бўлган биринчи тартибли
чизиқли оддий дифференциал тенглама учун масалалар
Тиллабаева Г.И..... 10
- 4 Matematika darslarida muammoli ta'lim
Alixanov O.O..... 15
- 5 О некоторых задачах теории одномерной бифуркации
Тухтасинов М,Кушақов Х.Ш 20

КИМЁ ФАНЛАРИ

02.00.00

ХИМИЧЕСКИЕ НАУКИ

CHEMICAL SCIENCES

- 6 Карбоксиметилцеллюлоза: олиниши, айрим физик – кимёвий хоссалари,
ишлатилиши (обзор)
Сайпиев Т.С..... 27
- 7 N-vinilpirrolidon asosida suvda eruvchan sopolimerlar sintez qilish va ular
makromolekulalarining kompozitsion tuzilishini o'rganish
Toshmatov Y.R., Dexqonov R.S.,Boydedayev. A.A..... 39

БИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ

03.00.00

БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

BIOLOGICAL SCIENCES

- 8 Far1 Related Sequence (FRS) генлар оилас ининг вакили frs10 гени g.hirsutum
туридаги функсиясини рнки технологияси ёрдамида ўрганиш.
Усманов Д.Э, Буриев З.Т, Абдукаримов Ш.С, Собиров Б.М, Мухторов А. Т..... 46
- 9 Кўхитанг тизмаси флораси таркибидаги ziziphora l. туркуми турларининг
биоэкологияси
Ибрагимов А.Ж,Батошов А.Р,Каримов Б.А,Мирзаев С.И 50

ТЕХНИКА ФАНЛАРИ

05.00.00

ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

TECHNICAL SCIENCES

- 10 Интернет самарали коммуникация канали сифатида
Бекназаров К.Т..... 54

ТАРИХ ФАНЛАРИ

07.00.00

ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ

HISTORICAL SCIENCES

11	XX asrning 60-80-yillarida namangan viloyati xalq ta'limi tizimi: muammolar va yutuqlar Mamasaidov L. P.....	60
ФАЛСАФА ФАНЛАРИ		
09.00.00 ФИЛОСОФКИЕ НАУКИ		
PHILOSOPHICAL SCIENCES		
12	Tarixiy taraqqiyotda ayollarning o'rnini Mamatov O.V.....	64
13	Миллий байрамларда санъат турларининг ифодаси Шадиметова Г.М	67
14	Замонавий санъатларда янги эстетик мезонларнинг вужудга келиши Кадирова Д.С.....	72
15	Мақом куйларининг фалсафий-эстетик моҳияти Нуруллаева З.С.....	78
16	Ахборот медиамаданияти трансформацияси ва глобаллашуви Кодиров Н.М.....	83
17	Ренессанс даври мутафаккирлари оилавий муносабатларда поклик ва гўзаллик ҳақида Хандамова М.....	93
18	Полифункционаллик халқ қабулхоналарининг ўзига хос хусусияти сифатида Айтбоев М.Ю.....	99
19	Оиланинг жамиятдаги роли ва ижтимоий функциялари Абдуллаева Н.....	103
20	Инновация фалсафасининг ижтимоий функционал хусусиятлари Ходжаев С.Б.....	108
21	Боҳарзий ва унинг вақф ерлари Норова М.Ф	113
22	Туркистон “Янги усул” мактабларида таълим жараёнининг ташкил этилиши ва ундаги гендер муаммолари Намазова Ю.М.....	121
23	Аҳмад Заки Валидийнинг тарих фалсафаси Хужаев М.И.....	126
ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ		
10.00.00 ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ		
PHILOLOGICAL SCIENCES		
24	The Role of stylistics in linguistics and literature Umrzaqov I. I.....	133
25	Девону Луғотит Турк” асарида қўлланган шахс номлари гуруҳига оид лексемаларнинг семантик хусусиятлари Розикова Г.З.....	136
26	О'zbek tiliga o'zlashgan arabcha leksemalar va ularning badiiy asarlarda qo'llanilishi Rahmatullayev.Y.....	142
27	Замонавий таълим тизимида касбий компетентликни модуллаштиришмоҳияти	

Абдиева С.М.....	146
28 Qo'shma gaplarda shakl va mazmun Ahmedova N.Sh.....	151
29 Краткий обзор по историю изучения терминов родства в узбекских и английских языках Каримова В.....	156
30 O'zbek adabiy tili uslublarining shakllanishi Vabaxanova D.A.....	163
31 Йўл мотиви ҳақида Қўчқаров О.....	169
32 Жаҳон тилшунослигида диний функционал услубнинг ўрганилиши Юсупова Ш.Т.....	173
33 Жек лондоннинг исёнчи асаридаги воқеаликни тасвирлаш хусусиятлари Najmiddinov J, Bahodirov A.....	179
34 Johann Wolfgang Gytoring "Yosh Verterning iztiroblari" romanida poetonimlar talqini Vozorova R.Sh.....	182
35 "Алпомиш" библионими ва бош тимсол исми, лақаби хусусида Улуқов Н, Юнусова Б.....	186
36 Наманган қипчоқ шевалари ва этнослараро жараёнлар Дарвишов И.Ў.....	190
37 Grammatik ko'rsatkichlarning o'zlashtirilishida aniqlik darajasi (O'zbek tilini o'rganayotgan koreyslar misolida) Saidaxmedova O.I.....	197
38 Перевод понятий означающие национальных конвенций, традиций и обряд Самандаров . Ш.С.....	202
39 Принцип вежливости в речевом общении. Саидова М.Ш, Холматова Г.И.....	205
40 Адабиёт ва прагматика Раҳимов У.Э, Махаммаджлонов Н.Д.....	209
41 Хикматли сўзлар таржимасида қофияни сақлаш Абдуллажанов А, Мамадалиев Э.....	214

ГЕОГРАФИЯ ФАНЛАРИ
11.00.00 ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ НАУКИ
GEOGRAPHICAL SCIENCES

42 Фарғона водийси дарёлари оқимининг иқлим илишига реакцияси Солиев И.Р., Ғулумжонов Д.....	219
---	-----

13.00.00 ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ
ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ
PEDAGOGICAL SCIENCES

43 Готовность будищих педогогов как основной фактор успешности инклюзивного образования Сатторов М, А.....	225
---	-----

44	Педагогик стратегия - олий таълим муассасаси битирувчисининг рақобатбардошлигини шакллантиришнинг концептуал асоси Эргашев Б.Б.....	229
45	Таълимда ахборот коммуникацион технологияларидан фойдаланиш афзалликлари Ниязова Н.А.....	234
46	Олий таълим муассасалари ўқув-тарбия жараёнида фанларичра ва фанлараро интеграциясини таъминлашнинг педагогик-психологик масалалари Жуманов А.А.....	237
47	Мактабгача таълим ташкилотларини инновацион ривожлантириш муаммолари Абдуназарова Н.Ф, Хамдамова М.Т, Парманов Ж.А.....	242
48	Физика ўқитувчиларининг таълимга инновацион ёндашуви Бекназаров З.Ф.....	245
49	Тухника йўналишиндаги мутахассис компетентлигининг модели Даминов О.О.....	250
50	Олий таълим муассасаларида замонавий инновацион технологияларини қўллашнинг ўзига хослиги ва хусусиятлари Исмаилова З.К, Химматалиев Д.О.....	257
51	To actual directions of development of export of fruit and vegetable products in Uzbekistan Avulchaeva F.....	261
52	The significance of cultural awareness in second language learners' classroom Umirzakova D.A.....	264
53	Boshlang'ich sinf o'quvchilarini kommunikativ kompetensiyasini shakllantirish yo'llari Jo'rayeva T.U, Shamirova Y.K	268
54	Role of peer observation in foreign language teaching Jalolov Sherali, Botirova Z.X.....	274
55	Ingliz tilni o'rgatishda mnemonik usullardan foydalanish Yunusova Y.B.....	278
56	Талаба ёшлар соғлом турмуш тарзини шакллантириш масаласига қадрият сифатида қарашни тарбиялаш муаммолари Назаров А.Т.....	281
57	“Олий таълим муассасалари ўқув–жисмоний машғулотлар жараёнини ташкиллаштиришда blended learning концепциясидан фойдаланиш орқали таълим сифатини ошириш” Махкамов А.Ю.....	284
58	Ўқувчиларнинг геометриядан ўқув фаолиятини фузионизм ғояси асосида такомиллаштириш йўллари Ғойибназарова Г.Н, Джураева Ш.К.....	288
59	Мактабгача таълим муассасаларини сифат жиҳатдан такомиллаштириш Ибрагимова Г.Н.....	293
60	8-синф физика курсининг “электр заряд. электр майдон” бобини ўқитиш Зоҳидов И.О, Каримова Р.К, Умаров А.О.....	298

61	Таркибида сирт фаол модда тутган учкарбамид хлорат натрий дефолиантини олиш жараёнини ўрганиш Умиров Ф.Э, Худойбердиев Ф.И, Номозова Г.Р, Закиров Б.С.....	303
62	Ижтимоий-эмоционал кўникмалар шаклланишининг педагогик-психологик омиллари Раҳимова М.А.....	311
63	Ҳамкорлик педагогикасининг узлуксиз таълим тизимидаги инсонпарварлашув хусусиятлари Ўринова Ф.Ў, Усмонова Ш.Ё.....	317
64	Чақириққача ҳарбий таълим бўйича мутахассисларни шакллантиришнинг долзарб масалалари Хасанов А.Т, Юсупов Т.Т.....	323
65	Мобиллик-олий педагогик таълимни модернизация қилиш сифатида Эшназарова М.Ю.....	327
66	Бўлажак меҳнат таълими ўқитувчиларида касбий муҳим сифатларни шакллантириш педагогик жиҳатлари Қодиров М.М.....	332
67	Бошланғич таълимда прагматик ёндашув асосида матн ўқишнинг ўзига хос хусусиятлари Йўлдашева Д, Буважонова М.....	338
68	Бошланғич таълимда интеграциялашган ўқитишнинг аҳамияти Рустамова Д.....	341
69	Кичик мактаб ёшидаги ўқувчиларни нутқ маданиятини шакллантиришда китоб ва унинг аҳамияти Ўринова Ф, Сидикова З.....	344
70	Технология использование метода кейс-стади при изучении компьютерной графики. Отабаева Ф.Т.....	348
71	Pedagogik tajribalarni to'plash va ommalashtirish tizimi Mo'minova G, Insarova G,.....	355
72	Талабаларнинг мустақил таълим фаолиятини ривожлантириш- ўқув жараёнининг асоси Мўминов З.О.....	359
73	Innovatsiya ta'limning muhim elementidir. Madaminov F.Sh.....	367
74	Intellectual kompyuter o'yinlari yordamida individual matematik ta'limni yo'lga qo'yish Najmiddinova . N.Y.....	373
75	Футболчиларни эмоционал ҳолатларини аниқлашнинг методик хусусиятлари Сатиев Ш.К	378
76	Бўлажак ўқитувчиларнинг мустақил фикрлаш маданиятини ривожлантириш моделини такомиллаштириш. Қамбаров М.М	384

77	Содержание и структура учебников по методике обучения языкам Габдулхаков, Фарид Ахунович.....	391
	ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ PSYCHOLOGICAL SCIENCES	
	19.00.00	
78	Оилада болаларнинг ижтимоий- ахлоқий сифатларини шакллантириш омиллари Ортиқова З.Н.....	395
	СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ СОЦИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ SOCIOLOGICAL SCIENCES	
	22.00.00	
79	Маънавий тарбия ва тарихий онг Махкамов Қ.О.....	398